

A gyepi béka vagy kecskebéka hóolvasás után a patakokon ereszkedik le az árterekre, a tócsákba, majd a szaporodási időszakot követően a békasereg szétszélled, és megkezdli lassú visszahúzódását/ugrálását a hegyek felé.

Daczó Katalin

„A gyepi béka a patak- és folyószabályozások előtt valószínűleg óriási számban volt jelen a Csíki-medencében” – feltételezi Demeter László biológus, aki több mint tíz éve kutatja e békafaj viselkedését és populációjának nagyságát. Ez főleg a vizes területek nagy számának, de részben az itteni tájhasználatnak, a kaszálók nagy kiterjedésének is köszönhető, mert a békák a szaporodási időszak lejártával főleg füves helyeken tartózkodnak. A gyepi békának fontos szerepe van az egész vidék ökológiájában, hiszen nagyon elterjedt, és sok élőlény táplálkozásának a része. A petéket és az ebihalakat gótéak és több vízi gerinctelen állat, a felnőtt békákat a ragadozó madarak (pl. békászó sas), a gólya, sőt az ember is szívesen fogyasztja.

„Még az emberi fogyasztással sem lenne semmi baj, hacsak nem kereskedelmi céllal történik – vélekedik Demeter László –, csak hogy gyors ütemben csökken a populáció. Valamikor minden patak mentén és az Olt árterén is jelen lehettek, de a folyó és a patakok alsó szakaszának szabályozása után az árter mint élőhely majdnem teljesen

megszűnt. A helyenként megmaradt holtágakat nem szereti a gyepi béka, csak a sekélyvízű, de nem túl hamar kiszáradó területeket. Én több mint tíz éve foglalkozom megfigyelésükkel, és az összegyűlt adatok szerint az utóbbi öt-tíz évben is nagymértékben megritkultak. Alig maradt néhány hely a Csíki-medencében, ahol igazán

nagy számban vannak jelen. Szentsimontól lefelé különösen rossz a helyzet.”

BÉKAMIGRÁCIÓ

Demeter László különösen érdekesnek tartja a gyepi békák tavaszi vándorlását. „Nálunk közismert ez a viselkedésük, itt úgy tartják, hogy a kecskebékát a patak hozza le, de a szakirodalomban alig készült leírás erről a patakokon történő vándorlásról, ugyanis a gyepi béka nem mindenütt viselkedik így. Nálunk a gyepi béka az első olvadás után rögtön előjön, lepetézik, s két hét alatt eltűnik, tehát amire a fű zöldül és beleharaphatna, ahogy a népi mondás tartja – persze, nem harap bele –, addigra el is tűnik” – magyarázza a biológus, akitől megtudtuk, hogy ez az időszak most járt le. Ezután szétszéllednek a gyepi békák a mezőkön, kaszálókon, gyepes területeken, majd visszahúzódnak a hegyekbe.

VÉDETT, DE NEM VESZÉLYEZTETETT

A gyepi béka a természetvédelmi törvény két kategóriájában jelenik meg: az egyik a szigorúan védett fajok kategóriája, a másik besorolás szerint üzemterv alapján,

környezetvédelmi engedéllyel lehet gyűjteni. „Ellentmond egymásnak a két kategória, és senki sem kér engedélyt a békacombgyűjtéshez – jegyezte meg Demeter László. – Az igazság az, hogy Romániában, hegyvidékeken nagyon elterjedt faj. Nem ritka, de fontos helye van az ökológiai rendszerben, és rohamosan csökken az egyedek száma. A modern természetvédelmi felfogás szerint nemcsak a ritka vagy a veszélyeztetett fajokat kell védeni – hangsúlyozta a biológus –, hanem arra kell törekedni, hogy az ökológiai rendszer működjön. Nagyon fontos lenne, hogy a gyepi béka állományait minél magasabb szinten tartsuk, élőhelyeiket helyreállítsuk. Egyúttal kérjük, hogy a kiemelt bármilyen információja van a kecskebékával kapcsolatban, juttassa el azt a Csíki Hírlap szerkesztőségébe.”

Az Alpokban valamikor gyakori volt a gyepi béka, de nagyon megritkult a számuk a tájrendezések miatt. Angliában és Észak-Európa síkvidékein pedig teljesen másként viselkednek, ott nem ismert a gyepi békák patakokon keresztül történő migrációja, így, vélekedett a biológus, a székelyföldi „kecskebékák” kutatása további újdonságokat tartogathat.

Véget ért a békanász

Ismét kiállítással köszönti a tavaszt

Már kezd hagyománnyá válni, hogy Csíkszeredában tavasszal Nagy Szidónia Éva képzőművész tárlattal jelentkeznek. Tegnap a Kriterion Galériában nyílt egyéni kiállítása.

„Szidi munkái tanítások is egyben. Képei által megmutatja, hogy így is lehet. Aprólékosan és egyszerűen. Beérve azzal, ami van. Azt rendezgetve, abból teremtve meg a mindenséget. Egy virágból, egy kézből, a színek ragyogásából. A Szidi-féle konstrukciók is erőfeszítést, türelmet igényelnek, de e mun-

ka mégsem tűnik hiábavalónak. Mert eredménye van. Tiszta, átlátható, megbízható, kéznél levő világot kapunk, és hiába dereng fel időnként a végtelen üresség vagy az egymást megdöntő átfedések, e kis világok, melyek legalább e képek által adottak számunkra, megfelelő élettérrel biztosítanak nekünk. Itt könnyelmesen megpihenhetünk. A kettősség érzése, amit említettem, abból adódik, hogy ezek az apró mindenségek, jól körülhatárolt voltak ellenére, időnként végtelenbe vesző bonyolultság

felé mutatnak. Optikai játékok is egyben, becsapnak bennünket. Illúziók. Kérdés, hogy mi egészségesebb, elfogadni vagy elutasítani azokat. Végső soron illúzió minden, mégsem szeretjük ezt kimondani. Holott mindez általunk is van. Értünk. Amiért akár hálások is lehetünk – hiszen boldogulásunkat segíti” – elemezte a megnyitón az alkotásokat Túros Eszter művészettörténész.

A kiállítás hétköznaponként 10 és 18 óra között tekinthető meg.

